

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 150 lir (za inozemstvo 200 lir), polletno 75 lir, mesečno 15 lir. Plača in toži se v Ljubljani

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

Izhaja vsak torek in petek

Liubliana, torek 14. novembra 1944

Preis - Cena L 1'50

Šivalni stroji pod zaporo

Šef pokrajinske uprave je z odredbo VIII. št. 6387-1 stavil pod zaporo šivalne stroje in njih sestavne dele na zalogi pri trgovcih.

Trgovci z označenim blagom morajo prijaviti stanje zaloga šefu pokrajinske uprave, oddelek VIII., odseku za oskrbo vključno do 15. novembra t. l.

V kolikor že niso dolžni voditi trgovskih knjig, morajo vsako spremembo v zalogi vpisati v knjigo o prejemu in oddaji blaga, ki mora biti vsak čas na vpogled državnim kontrolnim organom.

Od dneva veljavnosti te odredbe se smejo šivalni stroji in njih sestavni deli prodajati samo na nakaznice Pokrajinskega gospodarskega sveta.

Opustitev ali zakasnitev prijave zaloga, oddajo blaga brez nakaznice, opustitev ali napačno vpisovanje blagovnega prometa v knjigo o prejemu in oddaji blaga, se kaznuje po naredbi Vrhovnega komisarja o zaščiti gospodarstva z dne 30. dec. 1943, Sl. l. št. 17 (5-41).

Spominski dar

Predsedstvo Društva za zgradbo zavetišča za onemogle trgovce je poklonilo namesto venca na grob pokojnega veletržca A. Šarabona 500 lir za mestne reveže.

Enkratna podpora rentnikom in podpirancem iz zavarovanja za onemoglost, starost in smrt

Šef pokrajinske uprave je potrdil sklep ravnateljstva ZSZ, po katerem se iz sredstev zavarovanja za onemoglost, starost in smrt izplača enkratna podpora, in sicer: začasno in trajno onemoglim in vdovam po 400 lir, otrokom po 350 lir, sorodnikom pa po 250 lir. Podpirancem, ki prejemajo podporo iz podpornega sklada, se izplača enkratna podpora 300 lir.

Z nakazovanjem se prične v prihodnjih dneh.

Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine

Socialno zavarovanje svojcev vojnih vpoklicancev

Zavod za socialno zavarovanje je vprašanje zavarovanja za svoje vojnih vpoklicancev proučil in predlagal na seji ravnateljstva, da se vprašanje najhitreje in najučinkoviteje reši na ta način, da se dovolj vsem članom, ozir. njihovim družinskim članom, da alj prostovoljno nadaljujejo članstvo ali pa se prijavijo v prostovoljno zavarovanje. Zavod za vpoklicance in njihove družinske člane ne bo upošteval niti predpisanih prijavnih niti plačilnih rokov in bo sprejel v prostovoljno zavarovanje prijavitelce ne glede na starost ali zdravniško mnenje. Vendar pa s prostovoljnim nadaljevanjem in prostovoljnim članstvom Zavod prevzame zakonite obveznosti od dneva prvega plačanega prispevka. Gornji predlog je ravnateljstvo Zavoda soglasno odobrilo. Predlog je odobren tudi že po šefu pokrajinske uprave in je pravomočen.

Težave slovaških stavbenikov

»Südost-Echo« poroča, da so stavbeniki na Slovaškem v težkem gnetnem položaju. Eni nimajo dela, drugi, ki so v večini, pa so v stiski zaradi počasne likvidacije terjatev, ki jih imajo do države

Ozadje ameriških zunanjih posojil

V »Reichu« je objavil dr. Huncik članek o angloameriških nasprotjih glede izvajanja zakona o posoji in zakupu ter plačevanja blaga po vojni. Med drugim pravi dr. Huncik:

Angleški gospodarski ljudje se vedno bolj pritožujejo zaradi dodatne klavzule k zakonu o posoji in zakupu, po kateri se prepoveduje na zunanjih trgih v konkurenco z ameriškim izvozniki uporabljati surovine in fabrikate, pa čeprav so le sorodni z materialom, ki pride v Anglijo po zakonu in posoji. Tako pravi predsednik družbe Royal Society of Saint George lord Quensbury v mesečniku družbe: »Sistem po zakonu o posoji in zakupu omogoča Amerikancem, da prodirajo v naše tradicionalne trge in da nam odvzamejo odjemalce, katerih devize nujno potrebujemo sedaj v vojni, še bolj pa po vojni. Naša zmaga bi bila zelo omejena, če bi morali ugotoviti, da smo istočasno izgubili svoje najboljše prijatelje in trgovinske odnose zaradi Amerikancev.«

Angleška opozicija želi zrahljanje tega posojnega in zakupnega sistema, vendar noče odprave tega sistema, dočim pa so Amerikanci za odpravo zakona o posoji in zakupu, v kolikor ni ta neobhodno potreben za obrambo USA. Celo po mnenju Roosevelta bi bilo neomejeno izvajanje tega zakona škodljivo, ker bi se zavlekla v USA predlogitev gospodarstva na mirnodobsko bazo. Roosevelt je zato v Quebecu predlagal kompromis, da bi se Angleži zaradi nadaljnjega vprašanja zakona o posoji in zakupu zavezali, da bi po koncu evropske vojne oproščena angleška industrijska kapaciteta delovala le za domači angleški trg.

Tako uradni ko gospodarski krogi v USA bi hoteli še nadalje omejiti angleški izvoz in si za trdno obdržati nekdanje angleške trge. V kako veliki meri se je Amerikancem to že posrečilo, kažejo naslednje številke: V l. 1943. se je vrednost ameriškega trgovskega izvoza zvišala od letnega povprečja v l. 1936.—1939. v višini 1900 na 2255 milijonov dolarjev. To je zelo značilno nasprotje nazadovanju angleškega izvoza, ki je po vrednosti padel za 50, po količini pa celo za več kot 70 odstotkov. Ves ameriški izvoz znaša letno 14 milijard dolarjev, od katerega gre za 11.500 milijonov na izvoz po zakonu o zakupu in posoji. Ta izvoz čim prej spremeniti v redni trgovinski izvoz je stremljenje ameriških gospodarskih in uradnih krogov. S tem je v zvezi tudi odpor Amerikancev, da bi se ertali dolgov po zakonu o posoji in zakupu in poudarjajo svojo zahtevo, da bi ti dolgov veljali kot pravi trgovski

za izvedena dela in dobave. Računi stavbenikov, ki presegajo 10.000 Ks, se plačujejo z nakaznicami na državno blagajno, ki se dajo lombardirati samo do 90%. Strojarna organizacija stavbenikov se je obrnila na ministrstvo za promet in javna dela z vlogo, naj se uredba o nakaznicah na državno blagajno revidira ali pa naj se računi stavbenikov sproti poravnajo z gotovino.

dolgovi. Po mnenju guvernerja Angleške banke pa so ti dolgov mnogo previsoki, da bi se mogli kriti z izvozom blaga, da bo zaradi njih plačila treba skleniti poseben finančni dogovor.

Trenutno, predlaga Wallstreet, da bi se med vojno narasli angleški dolgov v višini 3 milijard funtov plačali deloma s še preostalimi angleškimi inozemskimi dobroimetji, večinoma pa z odkupom angleških industrijskih papirjev. Ta predlog pa »Manchester Guardian« odklanja tudi za primer, če bi se na ta način v prehodni dobi dobilo iz Amerike več dolarjev, s katerimi bi si mogla angleška industrija za svojo obnovo nabaviti potrebne surovine in polfabrikate. List pravi, da bi se s takšnimi investicijami industrija samo denacionalizirala.

Zunanji trgovinski urad USA pa zahteva mednarodno določitev zamenjalnih tečajev, opustitev blokiranih valut, nadalje znižanje carin in finansiranje izvozov s posojili in garancijami. Kongresu naj bi se takoj po novembrskih volitvah predlagalo, da se zviša posojilna kapaciteta Export-Import banke od 700 na 5000 milijonov dolarjev.

Poleg teh državnih kreditov finančno slabestim deželam naj bi dale kredite tudi velebanke. V tem oziru je precedenčni primer posojilo 14 njujorških bank nizozemski emigrantski vladi v višini 100 milijonov dolarjev. Podobna pogajanja pa se vodijo tudi z Bel-

gijo, Luksemburgom, Francijo in najbrže tudi z emigrantsko norveško vlado. Vse te dežele so bile prej priključene šerlinškemu bloku. Poleg tega pa se opažajo tudi prizadevanja, da bi se odtajala evropska dobroimetja v USA in da bi se tudi ta uporabila za obnovo. Tu se misli zlasti na Italijo.

Iz vseh teh namer se kaže želja po okrepitvi ameriške zunanje trgovine. Sicer svari Harry Hopkins pred ponovitvijo napake v l. 1920., ko se od dolžniških držav ni zahtevalo, da od USA dovoljene kredite uporabijo za nakup USA izdelkov in pridelkov. Angleži delajo dovipe na takšna »bumerang« poročila. Z njimi se ne bi nič storilo za stabilizacijo mednarodnih gospodarskih odnosov in gospodarske depresije v drugih deželah bi na vse zadnje tudi ne ostale brez vpliva na USA.

Posojila sama torej še niso sredstvo za od vseh narodov tako zaželeni red v mednarodno zagotovljeni oskrbi z blagom. Dokler je denar kot primarna skrb udeleženi narodov v ospredju svetovno-gospodarskih predarkov, ni mogoč trajen sporazum. Moč denarja se ne boji nobenih kriz, ker je njegova vrednost vezana na zlato postala nekako »večna«. Svet zahteva radikalno rešitev gospodarskega problema ali opustitev zlata ali direktno zamenjavo blaga in storitev zaradi medsebojnega obračunavanja nacionalnega dela. Dokler ni mednarodnega zaupanja niti med prijatelji, ni nikakega drugega izhoda.

Naročnikom „Trgovskega lista“

Zaradi znatno zvišanih tiskarskih in drugih stroškov je morala uprava »Trgovskega lista« zaprositi pokrajinsko upravo, da ji dovoli zvišanje naročnine in prodajne cene za »Trgovski list«.

Komisar za cene pri šefu pokrajinske uprave je tej prošnji z odlokom št. 734/1 ustregel in odobril, da se zviša letna naročnina na »Trgovski list« na 150 lir letno.

Trdno smo prepričani, da bodo vsi naročniki ostali zvesti »Trgovskemu listu« in računamo še nadalje na njih podporo.

Uprava »Trgovskega lista«

Delniške družbe na Hrvaškem

»Südost-Echo« skuša po analizi lanskih bilanc 50 največjih delniških družb na Hrvaškem dobiti sliko razvoja hrvaške industrije in trgovine ter ugotavlja naslednje:

Kapital vseh 50 delniških družb je dosegel 1206 milijonov kun in pride tako na eno družbo povprečno 24 milijonov delniškega kapitala. Računano po klirinškem tečaju bi to še šlo, po kupni moči kune pa je povprečni delniški kapital prenizek in je nujno potrebno, da se zviša. Tu in tam je že prišlo do zvišanja delniškega kapitala in to predvsem pri dobro fundiranih podjetjih, kakor sta poldržavna družba »Pohit« in »Prva hrvaška štedionca«.

Drugeče pa je s povprečjem ostalih delniških družb. Zaželena je zlasti večja rentabilnost. Vseh 50 delniških družb izkazuje za lansko leto 84 milijonov čistega dobička, več kot polovico (44 milijonov) skupnega čistega dobička pa ima 5 delniških družb. Te del-

niške družbe, ki so poldržavne, tvorijo eno desetino hrvaških delniških družb, imajo pa več kot eno šestino vsega delniškega kapitala. Nobena od teh družb nima zgube, ostale družbe pa imajo skupno zgubo 19 milijonov.

Rezerve 50 delniških družb znašajo skupaj okrog 1500 milijonov, kar presega za 25% ves izkazani delniški kapital. Od vseh rezerv pa pride na 5 najstarejših delniških družb 690 milijonov in je tako pri ostalih delniških družbah rezerva za 25% manjša ko delniški kapital.

Zgube imajo zlasti industrijska podjetja in družbe v krajih, kjer so bili boji. Poleg nekega premogovnega podjetja je najbolj prizadeto neko znano kemično podjetje. Zgube imajo tudi nekatera stara podjetja, ki so nekdanj trgovala s kolonialnim blagom, zdaj pa trgujejo z domačimi proizvodi, ter nekatera podjetja, ki so imela večino poslovnih zvez v Italiji.

Delovanje madžarske lesne centrale

Nedavno ustanovljena madžarska državna lesna centrala ima poleg kontrole nad lesno produkcijo in trgovino ter poleg razdelitve lesa za industrijo in gospodinjstva še druge naloge. Njej je poverjena sploh vsa nova organizacija lesne proizvodnje in trgovine ter rešitev vseh vprašanj prometa, ki so v zvezi z lesno preskrbo in razdelitvijo.

Za lesno proizvodnjo in trgovino dobivajo podjetja in posamezne osebe pooblastila samo od lesne centrale. Doslej je izdala centrala 470 takih pooblastil. Za poslovanje v vsej državi je 254 pooblastil, ostala pa veljajo za posamezne okraje in okrožja. Proizvedeni lesa in trgovci z lesom dobivajo od lesne centrale tudi kredite, za katere je letos določenih 80 milijonov pengö. Krediti se dovoljujejo v prvi vrsti za Transporte lesa iz oddaljenih gozdov.

Preskrba Slovaške s sladkorjem

Lani so nasadi sladkorne repe na Slovaškem obsegali okrog 17.000 orlov, letos pa so bili nekoliko skrčeni in tudi vsebina sladkorja v repi se je znižala od 18% na 17,75%. Tako bo letošnja proizvodnja sladkorja nekoliko manjša, bo pa zadostna za domačo preskrbo in tudi za izvoz bo še nekaj ostalo. Za proizvodnjo sladkorja je bilo lani na razpolago 3,4 milijona metrskih stovov sladkorne repe, letos pa okrog 3 milijone.

Odkupne cene za sladkorno repo so bile letos zvišane od 32 na 38 Ks za 100 kg, vrednost vsega letošnjega pridelka sladkorne repe pa cenijo na 150 do 200 milijonov Ks. Spravljanje pridelka se je začelo 10. oktobra, končno bo pa do decembra. Pridelovalci morajo oddati ves pridelek tovarnam sladkorja in špirta. Od kontingenta sladkorne repe, ki je bil prvotno določen za tovarne špirta, se bo 30% vrnilo sladkorim tovarnam. Pridetek sladkorne repe se sme letos uporabljati samo za proizvodnjo sladkorja in špirta.

Švicarske ure brez izvoza

Šveica, ki je doslej pri vseh vojnih ovirah še vedno izvažala svoje ure v Ameriko, je tudi ta izvoz zgubila baš zdaj, ko stoji ameriška vojska ob njenih mejah. Zaprt je njen izvoz tudi čez Francijo, Španijo in Portugalsko v Anglijo in čez morje ter čez Balkan v Turčijo. Z izvozom ur še ni bilo nikdar tako slabo, kakor je zdaj, švicarska industrija ur pa še ni skrčila svojih obratov, ker se dobro zaveda, da še nikdar ni bilo toliko pomanjkanja ur v Ameriki in Angliji ter da bo prej ko slej spet veliko povpraševanje po njenih izdelkih. Lani je švicarska urarska industrija producirala tri četrtine ur, ki so v svetovni trgovini, in pri vseh ovirah se ji je posrečilo, da je bil njen izvoz po vrednosti na višini rekordnega izvoza v letu 1920.

Hranilne vloge na Slovaškem

Letos 30. junija so imele slovaške hranilnice 1061 milijonov Ks hranilnih vlog, kar je za 115 milijonov več kot konec lanskega leta. Od skupnih vlog pride na knjižice 637 milijonov, na tekoči račun 332,2 milijona, na ostale vloge v denarnih zavodih pa 91,1 milijona.

Posojila so se od konca l. 1943. znižala za 4 milijone na 400,5 milijona Ks. Letos julija in avgusta so se hranilne vloge zvišale še za 20 milijonov, posojila pa so se v tem času znižala za 4 milijone.

KAREL PRELOG - LJUBLJANA

MODA IN GALANTERIJA NA DEBELO IN DROBNO

Denarništvo in zavarovalstvo

Nove denarne nakaznice v Ljubljanski pokrajini

Da bi se zopet ustalil gotovinski denarni obtoč in da bi se odstranile razne pomanjkljivosti, bo Hranilnica Ljubljanske pokrajine na podlagi odredbe šefa pokrajinske uprave z dne 14. septembra 1944 dala v prihodnjih dneh v promet denarne nakaznice v nominalni vrednosti po 50, 100, 500 in 1000 lir.

Te denarne nakaznice se bodo izdajale v okviru dobroimetja, ki ga ima Hranilnica Ljubljanske pokrajine pri zavodu Banca d'Italia. Za vsako denarno nakaznico je torej pri novčanični banki polno kritje v lirah. Denarne nakaznice imajo zaradi tega isto vrednost kakor novčanične zavoda Banca d'Italia in jih bo seveda vsakdo sprejemal kot gotovino po nominalni vrednosti, kakor to predpisuje odredba šefa pokrajinske uprave.

Posebna od šefa pokrajinske uprave imenovana komisija ima nalogo, strogo nadzirati izdajo denarnih nakaznic. Ta nadzorna komisija nudi polno jamstvo, da bo prišlo v promet le toliko denarnih nakaznic, kolikor obstoja polno kritje.

Ko bo doseženo normalno stanje v gotovinskem obtoku, se bodo denarne nakaznice zopet vzele iz prometa. Šef pokrajinske uprave bo objavil primeren rok, v katerem se bodo denarne nakaznice zamenjale prinositelju po nominalni vrednosti v novčanične emisijske banke.

Ponovno se poudarja, da predstavljajo denarne nakaznice, ki jih sedaj izda Hranilnica Ljubljanske pokrajine, polnovredno plačilno sredstvo in jih morajo sprejemati po nominalni vrednosti vsa javna

službena mesta kakor tudi prebivalstvo.

Zvišanje premij v zavarovanju

V smislu odloka Vrhovnega komisarja za operacijsko območje Jadransko primorje z dne 27. julija 1944 bodo zavarovalnice zaračunavale 15%-no režijsko doklado na skupne premije elementarnih zavarovanj, 4%-no režijsko doklado na skupne premije življenjskih zavarovanj in 3%-no režijsko doklado na skupne premije ljudskih zavarovanj.

To doklado so dolžni plačati vsi zavarovalci za elementarna zavarovanja od 1. decembra 1944 dalje, za življenjska in ljudska zavarovanja pa od 1. januarja 1945 dalje.

Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine
Sindikat zavarovalnic

Novo špansko državno posojilo

Za kritje izrednega državnega proračuna, ki je bil odobren konec lanskega leta, je v Španiji razpisano novo 4-odstotno notranje državno posojilo v nominalni vrednosti 340 milijonov peset. Način razpisa je isti kot pri dosedanjih državnih posojilih, obresti novega posojila pa teko od 1. oktobra 1944.

Z novim posojilom dosežejo španske državne emisije v letošnjem letu 2.94 milijarde peset. Vsi državni dolgovni znašajo 36.45 milijarde, na notranje državne dolgove pa pride od tega 7.18 milijarde peset.

Madžarska narodna banka je izdala bankovce po 1000 pengö. Bankovci po 1000 pengö so bili na Madžarskem v prometu do 1. 1931., ko so bili vzeti iz obtoka po omejitvi deviznega prometa.

Inflacija v Grčiji strahovito narašča. Obrok kruha velja že dve milijardi drahem.

Hrvaški tobačni pridelek

Letošnji hrvaški tobačni pridelek je dober ter precej nad povprečjem zadnjih let. Znatno so se razširili tobačni nasadi, povečan pa je bil tudi hektarski pridelek, iz česar se da sklepati, da bo uspel petletni načrt hrvatske vlade, ki predvideva, da se bodo tobačni nasadi do 1. 1948. razširili

na 13.000 ha in da se bo tako lahko vsako leto število tobačnih sadik podvojilo. Letos se je to v mnogih krajih doseglo, pri čemer so imele važno vlogo tudi razpisane premije, ki jih dobé pridelovalci tobaka, če oddajo vso ocenjeno količino pridelka. Na Hrvatskem obratuje zdaj 6 tobačnih tovarn, ki imajo okrog 12.500 delavcev.

A. & E. Skaberne

Ljubljana, Mestni trg

Obrtniški vestnik

Nove cenike

za krojače, krojačice, krojačice perila in za modistke naj dvignejo obrtniki in obrtnice navedenih strokov med uradnimi urami pri Odseku za obrtništvo v Ljubljani, Copova ulica 1, drugi vhod. Vsaka obrtniška delavnica mora imeti razvešen najnovejši cenik za ustrezajoča obrtniška dela z označbo ustrezajoče kategorije. Prizadete obrtnike opozarjamo, da si takoj priskrbe nove cenike in tablice z označbo kategorije, da ne bo kazenskih posledic.

Poslovanje frizerskih obratov

Zaradi izkazane potrebe je šef pokrajinske uprave predpisal naslednjo spremembo določb o omejitvi porabe električnega toka: Točka 4. tukajšnjega odloka VIII. št. 5971/90 od 2. XI. 1944 o obratovanem času za frizerske obrate se popravi tako, da se smejo damске česalnice odpirati že ob 13.30, namesto ob 15. uri, vsa ostala določila pa ostanejo nespremenjena.

Sukanec za obrtnike

Od zadnje razdelitve sukanca med obrtnike oblačilne skupine je ostalo pri trgovcih še nekaj navdarka in svile. Ta ostanek bo Odsek za obrtništvo razdelil kroja-

čem, krojačicam, krojačicam perila, modistkam in krznarjem. Navedeni obrtniki in obrtnice naj dvignejo nakazila za nakup navdarka in svile od 16. t. m. dalje pri Odseku za obrtništvo v Copovi ul. 1 med dopoldanskimi uradnimi urami. Obrtniki ostalih obrtniških skupin bodo prejeli sukanec takoj, ko bodo trgovci zaloge sukanca obnovili.

Izplačila božičnih doklad

Šef pokrajinske uprave sporoča, da je vrhovni komisar na operacijskem ozemlju Jadransko primorje s svojo rešitvijo z dne 1. X. G. Z. VIII. 30 Dr. K/H odredil, da je v skladu z ureditvijo božičnih doklad v Ducejevi Italiji obvestiti v pošte prihajajoča mesta, da se mora za leto 1944. izplačati delavcem v zasebnih podjetjih 192 urnih mezd. Od teh je izplačati 144 ur takoj, najkasneje do 31. X. 1944., ostalih 48 ur pa pred božičem.

V kolikor pripada nameščencem kot božična nagrada enomesečna plača, je prav tako tri četrtine te plače izplačati najkasneje do 31. X. 1944., eno četrtino pa za božič. Na račun božičnih doklad je izplačani predjudmi, odbitki in podobno se imajo vračunati.

S tem se obveščajo vsa v pošte prihajajoča podjetja zaradi nujnega izplačila odrejenih doklad.

Kanadski povojni ladjedelski program

Iz Ottawe poročajo, da so kanadske ladijske družbe, ki imajo po eno ali več ladjedelnic, predložile vladi načrt, kako naj se izgradi kanadsko trgovinsko brodovje, da se zaščitijo kanadske trdnice pred angleško konkurenco in izločijo ladje iz USA iz kanadske obalne plovbe. Ladijske družbe zahtevajo: 1. Kanadska obalna plovba naj bo dovoljena le pod kanadsko zastavo. 2. Kanadskim brodarjem naj se dovoljujejo državne podpore, če naroče ladje samo v kanadskih ladjedelnicah in če so njih ladje tudi registrirane v Kanadi. 3. Vse mornariške enote in ribiške ladje naj se v bodoče delajo le v Kanadi. Vpliva naj se na Anglijo, da naroči izdelavo nekaterih ladij v Kanadi. 4. Vlada naj s podporami omogoči ladijskim družbam, da zastarele ladje nadomeste z modernimi. Do katere mere bo kanadska vlada sprejela te zahteve, še ni gotovo, pač pa je že danes jasno, da ne bodo teh zahtev veselili niti v USA niti v Angliji.

Poravnajte naročnino!

Gospodarske vesti

V zasedeni Italiji je število živine zaradi vojnih dogodkov zelo padlo. Tako se je znižalo število konj in mežgov za 45, število svinj za 85 in število govejv živine za 53 odstotkov v primerj s predvojnim stanjem.

Zaveznika gospodarska komisija v Italiji je prepovedala vsak uvoz neanglosaškega kapitala v Italijo. Vse investicije v Italijo bodo torej v bodoče izključena predprava anglo-ameriškega kapitala.

Sviciarska trgovska družba Migros, ki je podjetje Duttweilerja, je v svoji curiški prodajalni znižala ceno kruha od 50 na 40 stotink za kg. Družba noče s tem prisiliti zvezno vlado, da zniža oddajno ceno za krušno moko. Duttweiler namreč trdi, da ima zvezna uprava tihe žitne rezerve.

Avtomobilni tranzitni promet med Švico in Španijo je bil pretekli teden nenadoma pretrgan. Švicarski tovorni avtomobili, ki naj bi šli po dolini Rone v Španijo, so bili ob francoski meji ustavljeni ter se jim ni dovolil prevoz skozi Francijo.

Danska proizvodnja surovega masla se je po cenitvah danskega kmetijskega sveta dvignila v l. 1943/44. za 10 odstotkov.

Čezmorski promet Švedske se je v septembru močno znižal. Vsa uvožena tonaža je padla na 462.000 brt. Najbolj je padel promet švedskih ladij, in sicer je nazadovala uvozna tonaža od 399.000 na 165.000 brt, izvozna tonaža pa od 258.000 na 95.000 brt. reg. ton.

Na Turčijo pritiskajo Angleži in Amerikanci, da bi znižala vrednost turškega funta od 130 na 250 piastrov za en dolar.

Anglo-ameriška bombažna konferenca bo med 10. do 18. novembrom v Atlantic-City. Na konferenci se bo razpravljalo o uvozu in izvozu bombaža ter o zopetni obnovitvi bombažne borze v Liverpoolu.

Predsednik severnoameriškega združenja za brodarstvo Taylor je izjavil, da Združene države Sev. Amerike v bodoče ne bodo gradile velikanskih parnikov, temveč da bodo novi parniki imeli povprečno po 5000 ton.

Po računih Brookings-Instituta, neodvisnega ameriškega zavoda za proučevanje gospodarskih in javnih vprašanj, bo znašal narodni dohodek v USA l. 1947., če bo v tem letu že mir, 127 milijard dolarjev, t. j. za 13% več kot l. 1940. Zavod je nadalje ugotovil, da bi se moral narodni dohodek povečati za 20%, da bi se mogla po vojni preprečiti brezposelnost.

Zaradi napredujoče industrializacije more Argentina vedno laže pogrešati izostali inozemski industrijski uvoz ter je začela že sama izvažati industrijske izdelke. Aktivna trgovinska bilanca je zato narasla na 1257 milijonov pesozov, hkrati pa se je povečal tudi dotok zlata in deviz, da je narasel čisti presežek plačilne bilance na 1151 milijonov pesozov. Tako visokega aktivnega salda Argentina še ni dosegla. Skoraj ves presežek je uporabila Argentina za sistematičen nakup zlata v New Yorku. L. 1943. je nakupila zlata za 232 milijonov dolarjev.

O pomanjkanju cigaret poročajo iz USA. Tovarnarji cigaret opravičujejo to pomanjkanje z velikimi pošiljkami cigaret za ameriške vojske na fronti. Velike količine cigaret pa otekaajo tudi na črno borzo in se v nočnih lokalih prodajajo gostom za bajne cene. V večini ameriških mest se dobe cigarete le še v nekaterih trgovinah.

V septembru je bilo v USA 390 stavk. V vsem je stakvalo 185.000 delavcev.

Zivilske nakaznice so bile sedaj uvedene za ves Egipt, dočim so sedaj veljale le za Kenjo, Assuan in Aleksandrijo. Ta ukrep je bil deloma potreben, ker je Sudan prepovedal izvoz sezama, ki ga je Egipt v veliki meri potreboval za kritje svojega pomanjkljaja na masčobah.

Fabiani & Jurjovec

manufakturna trgovina

Ljubljana — Stritarjeva ulica šte. 5

Juvelir ALOJZIJ FUCHS Juvelir

Ljubljana — Šelenburgova ulica šte. 5

A. Janežič

Knjigoveznica, zaloga šolskih zvezkov in poslovnih knjig

Ljubljana, Florjanska ul. 12-14 — Tel. 32-22

Priporoča se:

A. JANEŠ

delikatesna trgovina
Ljubljana, Ulica 3. maja

HRVATSKA DEŽELNA BANKA D. D., podružnica Ljubljana

CENTRALA V ZAGREBU

Podružnice: Beograd, Crikvenica, Karlovac, Ujvidek, Osijek, Sušak, Zemun — Delniška glavica: Kn 100.000.000.—. Rezerve cca: Kn 30.000.000.—

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje!